

Hybride leeromgevingen en bewezeninzichten (het theoretisch kader)

Onderzoeker 1: Gonnie du Gardijn
Onderzoeker 2: Ron Fokker
Onderzoeker 3: Jac. de Wit

– g.dugardijn@rocva.nl
– r.fokker@rocva.nl
– j.dewit@rocva.nl

Probleem

Probleemstelling:

Bij het MBO College Zuidoost zijn een aantal opleidingen gestart als hybride leeromgeving. De vormgeving van deze opleidingen verschillen. Wat maakt een opleiding een hybride leeromgeving?

MBO College Zuidoost:

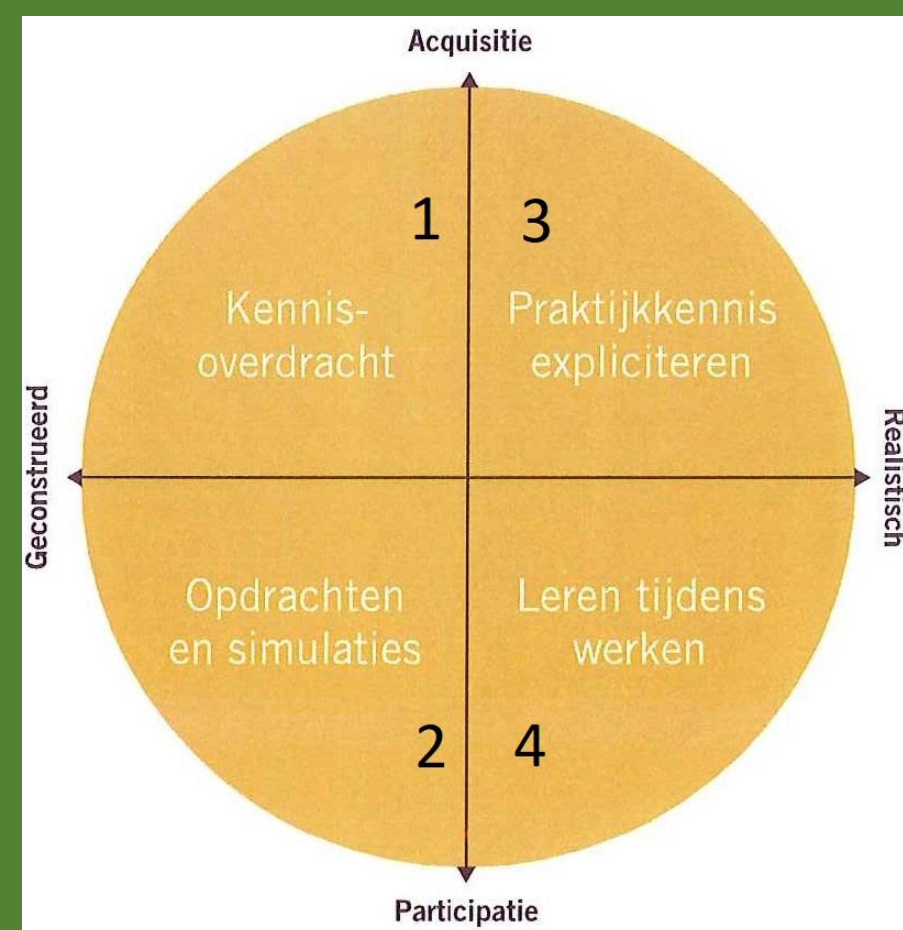
het college voor ondernemende studenten

MBO College Zuidoost is een ondernemend college dat het onderwijs vormgeeft in nauwe verbinding met onze stakeholders: studenten, stadsdeel, bedrijven. MBO College Zuidoost streeft ernaar uitdagend onderwijs aan te bieden met zoveel mogelijk praktisch, het liefst in de praktijk.

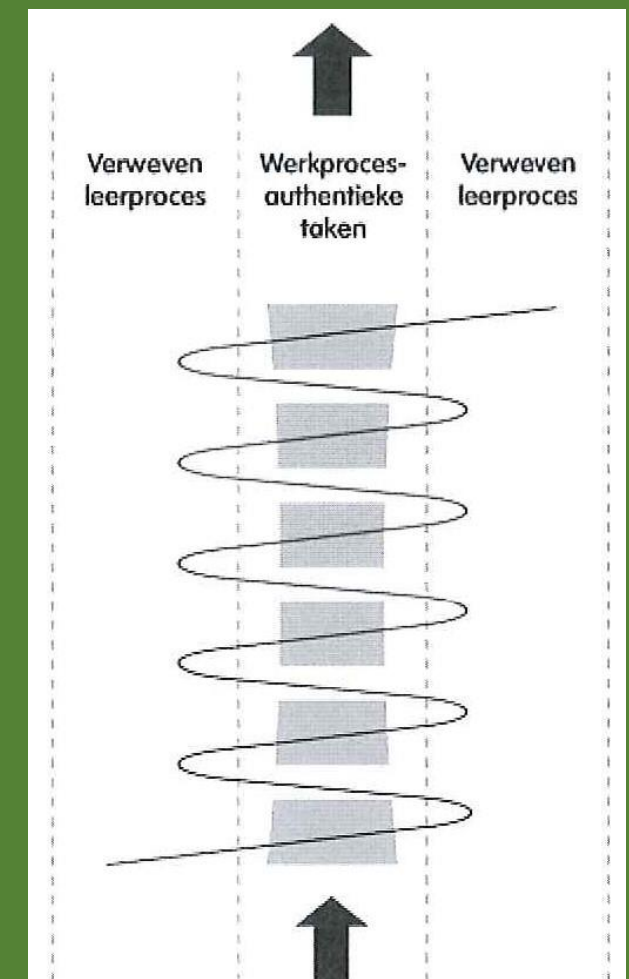
Onderzoeksvraag

In hoeverre komen de hybride leeromgevingen in team Serviceberoepen overeen met het hybride ontwerpprincipe? De basis van het hybride ontwerpprincipe wordt gevormd door :

de 4 kwadranten

en het ruggengraatmodel

Methode

Onderzoeksinstrumenten:- literatuuronderzoek

- 28 stellingen geformuleerd
- geleide interviews: 4 medewerkers school en 4 praktijk
- analyse van de gespreksdata
- controle vragen gesteld aan 8 studenten

Resultaten

Resultaten:

- School en praktijk antwoordden regelmatig verschillend op de stellingen. Zij nemen de hybride omgeving verschillend waar. De medewerkers van de school overzien het hele veld; de medewerkers van de praktijk zien vooral de eigen omgeving.
- Kwadranten 1 en 4 - klassikale kennisoverdracht en realistische participatie – overheersen. Kwadrant 2 – simulatie en vaardigheidstrainingen worden weinig ingezet. Kwadrant 3 – reflecteren en praktijk in de klas - wordt door school en praktijk verschillend en niet gezamenlijk ingezet. Het lijkt dat de schoolomgeving en de praktijkomgeving elkaars perspectief nog onvoldoende delen.
- Er is vooral eenrichtingsverkeer in boundary crossing: de school komt in de praktijk.
- De studenten ervaren de mate van samenwerking tussen school en praktijk als vanzelfsprekend.

Verworven inzichten:

- Start de ontwikkeling van een hybride leeromgeving met een studiedagdeel voor alle medewerkers van school en praktijk.
- Bespreek gezamenlijk wekelijks elkaars perspectief in de hybride leeromgeving.
- Benoem de boundary crossing medewerkers én objecten.
- Organiseer reflecties in de lesgroep.
- Simulaties en vaardigheidstrainingen hebben een meerwaarde.
- Weet dat er ook medewerkers zijn die niet deelnemen aan de leeromgeving.

Enkele citaten van de studenten:

“Sowieso leer ik bij de HEMA het meest.”, “Ik vind school ook wel leuk, om met vrienden te zijn. Ik zou nog wel een dagje naar school willen.”
“Bij HMSHOST lopen we twee dagen stage, één lesdag hebben we daar les in een lokaal en één dag school.” “Ik leer hoe het in werkelijkheid is.”
“je leert meer op school, drie dagen stage lopen maakt je moe.” “Bij Albert Heijn vinden ze dat als je een opdracht een opdracht af hebt, je meteen weer een andere opdracht moet doen.” “Ze doen alsof wij hetzelfde zijn als de medewerkers.” “Ik mis school ook, dat ik gezellig op school kan zijn met vrienden. We zitten allemaal bij een verschillende Albert Heijn.”
“Ik vind het wel fijn dat alles in hetzelfde gebouw (Amsta) gebeurt, want als de juf iets wil laten zien kan ze het gewoon halen. Bijvoorbeeld een rolstoel.” “De docent weet gewoon hoe het hier gaat en zo. Als je school en apart stage hebt dan gaat het allemaal langs elkaar heen”. “Hier gedraag je je zoals je je op het werk zou gedragen. Als je op school bent, heb je schoolgedrag’.

Voortzetting onderzoek: Inzichten ‘neuropsychologie van de adolescentie’ verbinden aan het leren in hybride leeromgevingen.